ΑΠΟΦΑΣΗ (ΚΕΠΠΑ) 2019/1298 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 31ης Ιουλίου 2019

προς υποστήριξη του διαλόγου και της συνεργασίας Αφρικής-Κίνας-Ευρώπης για την πρόληψη της εκτροπής όπλων και πυρομαχικών στην Αφρική

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και ιδίως το άρθρο 28 παράγραφος 1 και το άρθρο 31 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση του Ύπατου Εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η Συνθήκη Εμπορίας Όπλων (ΣΕΟ) τέθηκε σε ισχύ στις 24 Δεκεμβρίου 2014 και όλα τα κράτη μέλη είναι συμβαλλόμενα μέρη αυτής. Σκοπός της ΣΕΟ είναι να θεσπίσει τα υψηλότερα δυνατά κοινά διεθνή πρότυπα ώστε να ρυθμιστεί το νόμιμο εμπόριο συμβατικών όπλων, να αποτραπεί και να εξαλειφθεί το λαθρεμπόριο συμβατικών όπλων και να αποτραπεί η εκτροπή τους.

(2) Στις 19 Νοεμβρίου 2018 το Συμβούλιο ενέκρινε τη στρατηγική της ΕΕ κατά των παράνομων πυροβόλων όπλων, φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού και των πυρομαχικών τους «Ασφαλέστερη οπλοκατοχή για την προστασία των πολιτών» (η «στρατηγική»). Κύριος στόχος της στρατηγικής είναι η πλήρης και αποτελεσματική εφαρμογή του προγράμματος δράσης του ΟΗΕ για την πρόληψη, την καταπολέμηση και την εξάλειψη του λαθρεμπορίου φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού σε όλες του τις μορφές. Η στρατηγική επισημαίνει ότι η ΕΕ θα συνεχίσει να προωθεί τον υπεύθυνο και αποτελεσματικό έλεγχο των εξαγωγών όπλων και ότι θα συνεχίσει να στηρίζει την οικουμενική αποδοχή και την εφαρμογή της ΣΕΟ. Επίσης η στρατηγική επισημαίνει ότι η ΕΕ θα συνεχίσει να στηρίζει την Αφρικανική Ένωση και τις οικείες περιφερειακές οικονομικές κοινότητες στις προσπάθειές τους για την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού και των πυρομαχικών τους.

(3) Τον Ιανουάριο του 2017, η 28η τακτική σύνοδος της Συνέλευσης της Αφρικανικής Ένωσης ενέκρινε τον «Βασικό χάρτη πορείας της Αφρικανικής Ένωσης με πρακτικά βήματα για να σωπάσουν τα όπλα στην Αφρική μέχρι το έτος 2020», με τον οποίο τα κράτη μέλη της Αφρικανικής Ένωσης δεσμεύονται: να περιορίσουν την λαθραία εισροή και κυκλοφορία παράνομων όπλων· να εμποδίσουν την πρόσβαση ανταρτών/εξεγερθέντων σε όπλα· και να κόψουν τους δεσμούς με προμηθευτές και αποδέκτες παράνομων όπλων, μεταξύ άλλων επιβάλλοντας απαγορεύσεις, σύμφωνα με τη ΣΕΟ.

(4) Στα συμπεράσματά του σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ για την Κίνα, της 18ης Ιουλίου 2016, το Συμβούλιο υποστήριξε την καθιέρωση τακτικού και ουσιαστικού διαλόγου της ΕΕ με την Κίνα με σκοπό την επίτευξη, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, μεγαλύτερης σύμπνοιας σχετικά με τον αφοπλισμό, τη μη διάδοση, την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, τη μετανάστευση και την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο.

(5) Στις 30 Ιουνίου 2018, η τρίτη Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για την επισκόπηση της προόδου στην εφαρμογή του προγράμματος δράσης του ΟΗΕ κατά των παράνομων φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού ενέκρινε έγγραφο αποτελεσμάτων στο οποίο τα κράτη επαναλαμβάνουν τη δέσμευσή τους να αποτρέψουν και να καταπολεμήσουν την εκτροπή φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού. Τα κράτη επιβεβαιώνουν την προθυμία τους να συνεχίσουν τη διεθνή συνεργασία και να ενισχύσουν την περιφερειακή συνεργασία, μέσω βελτιωμένου συντονισμού, διαβούλευσης, ανταλλαγής πληροφοριών και επιχειρησιακής συνεργασίας, με τη συμμετοχή σχετικών περιφερειακών και υποπεριφερειακών οργανισμών, καθώς και των αρχών επιβολής του νόμου, των αρχών συνοριακού ελέγχου και των αρχών χορήγησης αδειών εξαγωγής και εισαγωγής. Τα κράτη δεσμεύονται επίσης να ανταλλάσσουν και, σύμφωνα με τα εθνικά νομικά τους πλαίσια και τις απαιτήσεις ασφαλείας τους, να αξιοποιούν εμπειρίες, διδάγματα και βέλτιστες πρακτικές όσον αφορά τον έλεγχο των εξαγωγών, των εισαγωγών και της διαμετακόμισης φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών πιστοποίησης και των πιστοποιητικών τελικού χρήστη.

(6) Το θεματολόγιο του 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη επιβεβαιώνει ότι η καταπολέμηση του λαθρεμπορίου φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού είναι απαραίτητη για την επίτευξη πολλών στόχων της βιώσιμης ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένων όσων σχετίζονται με την ειρήνη, τη δικαιοσύνη και τους ισχυρούς θεσμούς, τη μείωση της φτώχειας, την οικονομική ανάπτυξη, την υγεία, την ισότητα των φύλων και τις ασφαλείς πόλεις. Συνεπώς, σύμφωνα με τον στόχο βιώσιμης ανάπτυξης 16.4, όλα τα κράτη δεσμεύτηκαν να μειώσουν σημαντικά τις παράνομες χρηματοοικονομικές ροές και τις ροές παράνομων όπλων.

(7) Στις 27 Φεβρουαρίου 2012, το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφαση 2012/121/ΚΕΠΠΑ ([1]) προς υποστήριξη των δραστηριοτήτων για προώθηση του διαλόγου και της συνεργασίας ΕΕ-Κίνας-Αφρικής σχετικά με ελέγχους συμβατικών όπλων. Το εν λόγω έργο υλοποιήθηκε με επιτυχία από την Saferworld, αλλά απαιτούνται περισσότερες προσπάθειες σε αυτόν τον τομέα για την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στην εν λόγω απόφαση.

(8) Από το 2008, το Συμβούλιο έχει εκδώσει έντεκα αποφάσεις προς υποστήριξη δραστηριοτήτων προβολής για τον υπεύθυνο έλεγχο των εξαγωγών όπλων σύμφωνα με τη ΣΕΟ και την κοινή θέση 2008/944/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου ([2]), αλλά η συνεργασία με την Κίνα στο θέμα αυτό ήταν περιορισμένη,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

1. Σκοπός της παρούσας απόφασης είναι να συμβάλει στην πρόληψη και την καταπολέμηση της εκτροπής όπλων και πυρομαχικών στην Αφρική.

2. Δυνάμει της παραγράφου 1, η Ένωση θα στηρίξει τους ακόλουθους στόχους:

α) αύξηση της ευαισθητοποίησης των φορέων στην Αφρική, την Κίνα και την Ένωση όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο η παράνομη ροή όπλων, ιδίως φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού (SALW) και των πυρομαχικών τους, σε μη εξουσιοδοτημένους παράγοντες συμβάλλει σε σημαντικό βαθμό στην επιδείνωση της ανασφάλειας και της βίας σε διάφορες περιοχές της Αφρικής, υπονομεύοντας έτσι την κοινωνική συνοχή, τη δημόσια ασφάλεια, την κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη και την αποτελεσματική λειτουργία των κρατικών θεσμών,

β) αύξηση της λογοδοσίας και της υπευθυνότητας όσον αφορά το νόμιμο εμπόριο όπλων, εξηγώντας στους φορείς στην Αφρική, την Κίνα και την Ένωση πώς ο αποτελεσματικός έλεγχος των εξαγωγών όπλων μπορεί να συμβάλει στον μετριασμό του κινδύνου εκτροπής όπλων στην παράνομη αγορά,

3. Προκειμένου να επιτευχθούν οι εν λόγω στόχοι, η παρούσα απόφαση στηρίζει τη σύσταση και την ανάπτυξη κοινής μη κυβερνητικής Ομάδας Εργασίας Εμπειρογνωμόνων Αφρικής-Κίνας-Ευρώπης για τον έλεγχο των συμβατικών όπλων (η «ΟΕΕ»), με κύρια καθήκοντα την αύξηση της ευαισθητοποίησης και της δέσμευσης, την υλοποίηση παρεμβάσεων από τις κοινότητες πολιτικής στην Αφρική, την Κίνα και την Ένωση, καθώς και την ενίσχυση της περιφερειακής και διεθνούς συνεργασίας για την πρόληψη της εκτροπής όπλων και πυρομαχικών στην Αφρική.

4. Τα αναμενόμενα αποτελέσματα της παρούσας απόφασης είναι τα ακόλουθα:

α) καλύτερη κατανόηση των επιπτώσεων της εκτροπής και κατάχρησης όπλων στην Αφρική κατόπιν κοινής έρευνας και προσανατολισμένης στη δράση ανάλυσης από ερευνητές και ακαδημαϊκούς προερχόμενους από την Αφρική, την Κίνα και την Ένωση με συστάσεις για συγκεκριμένα έργα που στηρίζει η Κίνα,

β) αυξημένη ευαισθητοποίηση από τους φορείς στην Αφρική, την Κίνα και την Ένωση όσον αφορά τον ρόλο του αποτελεσματικού ελέγχου των εξαγωγών όπλων στον μετριασμό της εκτροπής και των αρνητικών επιπτώσεων παράνομων όπλων και πυρομαχικών στην Αφρική,

γ) αυξημένη συμβολή της Κίνας σε σχετικές διεθνείς και περιφερειακές πρωτοβουλίες, συμπεριλαμβανομένης της πρωτοβουλίας της Αφρικανικής Ένωσης για να σωπάσουν τα όπλα στην Αφρική μέχρι το έτος 2020 και της εφαρμογής της ΣΕΟ,

δ) συμπερίληψη του ελέγχου φορητών όπλων στο θεματολόγιο του διαλόγου στο πλαίσιο του Φόρουμ Συνεργασίας Κίνας-Αφρικής (FOCAC),

ε) δημιουργία νέων φόρουμ που θα συγκεντρώνουν εμπειρογνώμονες από κυβερνήσεις, την κοινωνία των πολιτών, τον κόσμο των επιχειρήσεων και την ακαδημαϊκή κοινότητα της Αφρικής, της Κίνας και της Ένωσης, οι οποίοι θα συνδράμουν εποικοδομητικά στον στρατηγικό διάλογο υψηλού επιπέδου ΕΕ-Κίνας.

5. Οι άμεσοι αποδέκτες των έργων θα είναι περίπου 500 παράγοντες των κοινοτήτων πολιτικής στην Αφρική, την Κίνα και την Ένωση, στους οποίους περιλαμβάνονται μη κυβερνητικές οργανώσεις, δεξαμενές σκέψης, εκπρόσωποι της βιομηχανίας, κυβερνητικοί αξιωματούχοι που είναι επιφορτισμένοι με τον έλεγχο των συμβατικών όπλων και βουλευτές. Οι έμμεσοι αποδέκτες θα είναι οι πληθυσμοί, οι κοινότητες, οι ομάδες και οι πολίτες στην Αφρική που πλήττονται από τη διάδοση παράνομων όπλων και πυρομαχικών στη συγκεκριμένη ήπειρο.

6. Λεπτομερής περιγραφή του έργου περιλαμβάνεται στο παράρτημα της παρούσας απόφασης.

([1]) Απόφαση 2012/121/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου της 27ης Φεβρουαρίου 2012 προς υποστήριξη των δραστηριοτήτων για προώθηση του διαλόγου και της συνεργασίας ΕΕ-Κίνας-Αφρικής σχετικά με ελέγχους συμβατικών όπλων (ΕΕ L 54 της 28.2.2012, σ. 8).

([2]) Κοινή θέση 2008/944/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου της 8ης Δεκεμβρίου 2008 για τον καθορισμό κοινών κανόνων που διέπουν τον έλεγχο των εξαγωγών στρατιωτικής τεχνολογίας και εξοπλισμού (ΕΕ L 335 της 13.12.2008, σ. 99).

Άρθρο 2

1. Ο Ύπατος Εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας («ΥΕ») είναι υπεύθυνος για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης.

2. Η μη κυβερνητική οργάνωση Saferworld αναλαμβάνει την τεχνική εφαρμογή του έργου που αναφέρεται στο άρθρο 1.

3. Η Saferworld εκτελεί τα καθήκοντα αυτά υπό την ευθύνη του ΥΕ. Προς τούτο, ο ΥΕ συνομολογεί τις απαραίτητες ρυθμίσεις με την Saferworld.

Άρθρο 3

1. Το ποσό δημοσιονομικής αναφοράς για την υλοποίηση του προβλεπόμενου στο άρθρο 1 έργου που χρηματοδοτείται από την Ένωση ανέρχεται σε 994 007 EUR.

2. Η διαχείριση των δαπανών που χρηματοδοτούνται με το οριζόμενο στην παράγραφο 1 ποσό αναφοράς γίνεται σύμφωνα με τις διαδικασίες και τους κανόνες που ισχύουν για τον προϋπολογισμό της Ένωσης.

3. Η Επιτροπή επιβλέπει την ορθή διαχείριση των δαπανών που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Προς τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή συνάπτει την απαραίτητη χρηματοδοτική συμφωνία με τη Saferworld. Η χρηματοδοτική συμφωνία προβλέπει ότι η Saferworld εξασφαλίζει προβολή της συνεισφοράς της Ένωσης ανάλογη προς το ύψος της.

4. Η Επιτροπή επιδιώκει να συνάψει τη χρηματοδοτική συμφωνία της παραγράφου 3 το ταχύτερο δυνατόν μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης. Ενημερώνει το Συμβούλιο για τυχόν δυσκολίες στη διαδικασία αυτήν και για την ημερομηνία σύναψης της χρηματοδοτικής συμφωνίας.

Άρθρο 4

1. Η ΥΕ υποβάλλει έκθεση στο Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας απόφασης βάσει τακτικών τριμηνιαίων εκθέσεων που εκπονεί η Saferworld. Οι εκθέσεις αυτές αποτελούν τη βάση για την αξιολόγηση που θα πραγματοποιήσει το Συμβούλιο.

2. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση επί των οικονομικών πτυχών του έργου που αναφέρεται στο άρθρο 1.

Άρθρο 5

1. Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει από την ημερομηνία της έκδοσής της.

2. Η παρούσα απόφαση λήγει 36 μήνες μετά την ημερομηνία σύναψης της χρηματοδοτικής συμφωνίας του άρθρου 3 παράγραφος 3. Ωστόσο, λήγει έξι μήνες μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της εάν στο μεταξύ δεν έχει συναφθεί συμφωνία.

Βρυξέλλες, 31 Ιουλίου 2019.

Για το Συμβούλιο

Η Πρόεδρος

T. TUPPURAINEN

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΑΦΡΙΚΗΣ-ΚΙΝΑΣ-ΕΥΡΩΠΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΗΣ ΕΚΤΡΟΠΗΣ ΟΠΛΩΝ ΚΑΙ ΠΥΡΟΜΑΧΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΑΦΡΙΚΗ

1. Περιγραφή έργου και δραστηριοτήτων

Το έργο συντελείται σε δύο κύρια στάδια όπως συνοψίζεται κατωτέρω στην ενότητα 1.1 για τη σύσταση ΟΕΕ και στην ενότητα 1.2 για την προσέλκυση φορέων στην Αφρική, την Κίνα και την Ένωση μέσω της προώθησης ενεργειών για την πρόληψη της εκτροπής όπλων και πυρομαχικών στην Αφρική.

1.1 Στάδιο 1: Σύσταση και ανάπτυξη κοινής μη κυβερνητικής Ομάδας Εργασίας Εμπειρογνωμόνων Αφρικής-Κίνας-Ευρώπης για την πρόληψη της εκτροπής όπλων και πυρομαχικών στην Αφρική

1.1.1 Στόχοι

Σύσταση κοινής μη κυβερνητικής Ομάδας Εργασίας Εμπειρογνωμόνων Αφρικής-Κίνας-Ευρώπης (ΟΕΕ) που θα συγκεντρώνει μη κυβερνητικούς εμπειρογνώμονες από την Αφρική, την Κίνα και την Ένωση, για να συμμετάσχουν στην προσέλκυση φορέων στην Αφρική, την Κίνα και την ΕΕ, και για να στηρίξουν τον τριμερή διάλογο και τη συνεργασία για την πρόληψη της εκτροπής όπλων και πυρομαχικών στην Αφρική, με στόχο:

α) να επιδειχθεί το κόστος που συνεπάγεται η εκτροπή όπλων στην Αφρική, ιδίως των φορητών όπλων, του ελαφρού οπλισμού και των πυρομαχικών τους, σε επίπεδο ασφάλειας καθώς σε επίπεδο κοινωνικοοικονομικό και ανθρωπιστικό, και να παρουσιαστούν οι τρόποι με τους οποίους μπορεί να συμβάλει η βελτίωση του ελέγχου της μεταφοράς όπλων, επίσης στην πλευρά της προσφοράς, στη μείωση του κινδύνου εκτροπής όπλων προς μη εξουσιοδοτημένους παράγοντες·

β) να πραγματοποιείται εποικοδομητική συμβολή στον στρατηγικό διάλογο υψηλού επιπέδου ΕΕ-Κίνας, ιδίως όσον αφορά την ασφάλεια και τη συνεργασία για τον έλεγχο των όπλων στην Αφρική·

γ) να υπάρχει ανταλλαγή πληροφοριών, ιδεών, εμπειρογνωμοσύνης και έρευνας μεταξύ των μελών της και να αξιολογείται η αποτελεσματικότητα τρεχουσών πολιτικών και πρωτοβουλιών·

δ) να προσεγγίζονται ενεργά και να πραγματοποιούνται συστάσεις σε κυβερνητικούς φορείς. Θα κληθούν αξιωματούχοι από την Αφρική, την Κίνα, την Ένωση και τα κράτη μέλη ώστε να συμμετέχουν ως παρατηρητές και να συμβάλουν στο έργο της ΟΕΕ.

1.1.2 Δραστηριότητες

Στις δραστηριότητες που θα υποστηριχθούν κατά την εκτέλεση των καθηκόντων που αναφέρονται στο στάδιο 1 θα περιλαμβάνονται:

α) χαρτογράφηση και ανάπτυξη από την Saferworld μιας προσέγγισης συνεργασίας για την προσέλκυση βασικών εταίρων και φορέων σε κυβερνήσεις, στον τομέα των επιχειρήσεων, σε οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, πανεπιστημιακά ιδρύματα, πολυμερείς οργανισμούς, καθώς και παραγόντων σε επίπεδο περιφέρειας και κοινότητας, οι οποίοι θα είναι καθοριστικοί για την επιτυχία και τη βιωσιμότητα του έργου,

β) αξιοποιώντας τα επιτεύγματα του έργου της Ένωσης το οποίο στηρίχθηκε βάσει της απόφασης 2012/121/ΚΕΠΠΑ: i) διοργάνωση έως 20 προπαρασκευαστικών συνεδριάσεων και συνεδριάσεων παρακολούθησης στην Αφρική, την Κίνα και την Ευρώπη για την ενίσχυση της ευαισθητοποίησης σχετικά με το έργο, συμπεριλαμβανομένης της δομής και του χρονοδιαγράμματος, και για τη διασφάλιση της στήριξης από τις σχετικές αρχές· ii) προσδιορισμός βασικών εμπειρογνωμόνων στην Αφρική, την Κίνα και την Ένωση, οι οποίοι θα συμμετάσχουν στην ΟΕΕ· iii) ανάπτυξη λεπτομερών σχεδίων εργασίας για τη σύσταση και την έναρξη επιχειρησιακής λειτουργίας της ΟΕΕ· iv) συγκρότηση ομάδας συντονισμού έργου· v) οριοθέτηση και καταμερισμός των αρμοδιοτήτων μεταξύ των μελών της Ομάδας· και vi) παρακολούθηση και αξιολόγηση της προόδου στην υλοποίηση των δραστηριοτήτων,

γ) δημιουργία της ΟΕΕ για τη στήριξη του διαλόγου και της συνεργασίας σε τριμερές επίπεδο. Η ΟΕΕ αναμένεται να περιλαμβάνει εννέα εμπειρογνώμονες σε θέματα ελέγχου φορητών όπλων από την Αφρική, την Κίνα και την Ευρώπη από δεξαμενές σκέψης, ερευνητικά κέντρα και ακαδημαϊκά ιδρύματα, οι οποίοι θα επιλεγούν βάσει των ενδιαφερόντων τους, της εμπειρογνωμοσύνης τους και της ικανότητάς τους να συμμετάσχουν στο έργο,

δ) δημιουργία δικτυακού τόπου της ΟΕΕ, ο οποίος θα λειτουργεί ως διαδικτυακή πλατφόρμα για τη δημόσια διασύνδεση της Ομάδας,

ε) τρεις συνεδριάσεις της ΟΕΕ (μία στην Αφρική, μία στην Κίνα και μία στην Ευρώπη), για να καταστεί δυνατή η διάδραση και η από κοινού μάθηση μεταξύ των μελών της Ομάδας και των αξιωματούχων από την Αφρική, την Κίνα, την Ένωση και τα κράτη μέλη, καθώς και να παρασχεθεί καθοδήγηση σχετικά με την υλοποίηση δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης και έρευνας.

1.1.3. Αποτελέσματα

Η ΟΕΕ αποτελεί τον θεμέλιο λίθο της διαδικασίας διαλόγου που προωθεί η παρούσα απόφαση, διαδραματίζοντας καίριο ρόλο στη συγκέντρωση εμπειρογνωμόνων για τον έλεγχο των φορητών όπλων από την Αφρική, την Κίνα και την Ευρώπη, συμβάλλοντας στη γεφύρωση του χάσματος μεταξύ των ερευνητικών κοινοτήτων και των κοινοτήτων πολιτικής, και διασφαλίζοντας την αποτελεσματική διάδοση των αποτελεσμάτων του έργου στις κυβερνήσεις στην Αφρική, στην Κίνα και στην Ευρώπη καθώς και στα θεσμικά όργανα της Ένωσης.

1.2 Στάδιο 2: Προβολή προς κυβερνητικούς φορείς στην Αφρική, την Κίνα και την Ένωση για την πρόληψη της εκτροπής και την καταπολέμηση της παράνομης κατοχής, μεταφοράς και χρήσης όπλων και πυρομαχικών στην Αφρική

1.2.1. Στόχοι

α) η μείωση της εκτροπής όπλων και πυρομαχικών στην αφρικανική ήπειρο και, συνεπώς, η μείωση των απειλών για την ανθρώπινη ασφάλεια, η συμβολή σε ένα ειρηνικό και ασφαλές περιβάλλον για τους Αφρικανούς πολίτες και η ενίσχυση της ανάπτυξης,

β) η παροχή στήριξης στα αφρικανικά κράτη για την εφαρμογή του «Βασικού χάρτη πορείας της Αφρικανικής Ένωσης με πρακτικά βήματα για να σωπάσουν τα όπλα στην Αφρική μέχρι το έτος 2020» και των σχετικών στρατηγικών των Περιφερειακών Οικονομικών Κοινοτήτων,

γ) η προώθηση συνεργειών με την υλοποίηση άλλων σχετικών διεθνών και περιφερειακών πρωτοβουλιών, συμπεριλαμβανομένης της ΣΕΟ, του προγράμματος δράσης των Ηνωμένων Εθνών για τα SALW και του πρωτοκόλλου των Ηνωμένων Εθνών για τα πυροβόλα όπλα,

δ) ο συντονισμός και η συνέργεια με τις σχετικές πρωτοβουλίες που υποστηρίζονται από την Ένωση στην Αφρική, συμπεριλαμβανομένων των έργων προβολής της ΕΕ στον τομέα του ελέγχου των εξαγωγών όπλων και της ΑΤΤ, που υποστηρίζονται από τις αποφάσεις (ΚΕΠΠΑ) 2018/299 ([1]) και 2018/101 του Συμβουλίου ([2]), και του έργου iTrace της Conflict Armament Research Ltd. (CAR), που υποστηρίζεται από την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2017/2283 του Συμβουλίου ([3]),

ε) η συμμετοχή στη διαδικασία της πολυετούς νομικής επανεξέτασης που βρίσκεται σε εξέλιξη στην Κίνα, η οποία θα έχει ως αποτέλεσμα την έκδοση νέου νόμου για τον έλεγχο των εξαγωγών,

στ) η στήριξη των εργασιών για τον έλεγχο των φορητών όπλων σε επίπεδο κοινοτήτων, με την προσέγγιση πολιτών σε τοπικό επίπεδο και με την παροχή σε αυτούς ευκαιριών για να εκφραστούν, καθώς και η παροχή τρόπων να μειωθεί το ανθρώπινο κόστος των παράνομων όπλων και πυρομαχικών,

ζ) η υποστήριξη κοινής έρευνας και ανάλυσης προσανατολισμένης στη δράση από τους εμπειρογνώμονες της Αφρικής, της Κίνας και της Ένωσης σχετικά με τα προβλήματα εκτροπής και κατάχρησης όπλων και πυρομαχικών στην Αφρική, με συστάσεις για συγκεκριμένες δράσεις οι οποίες συμβάλλουν στην αντιμετώπιση και τη μείωση των απειλών που συνδέονται με παράνομα όπλα και πυρομαχικά. Σε αυτές συγκαταλέγονται ενδεικτικά: ο έλεγχος των εξαγωγών· η αποθήκευση όπλων και πυρομαχικών σε ασφαλείς και προστατευμένους χώρους· η καταστροφή των πλεονασματικών όπλων και πυρομαχικών· η σήμανση, η τήρηση αρχείων και ο εντοπισμός, συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας με αποστολές των Ηνωμένων Εθνών που είναι επιφορτισμένες με την ταυτοποίηση και τον εντοπισμό παράνομων όπλων· η παρακολούθηση και η επιβολή εμπάργκο όπλων· και η ανταλλαγή επιχειρησιακών πληροφοριών για την εξουδετέρωση των δικτύων παράνομης διακίνησης όπλων.

1.2.2. Δραστηριότητες

Στις δραστηριότητες που θα υποστηριχθούν κατά την εκτέλεση των καθηκόντων που αναφέρονται στο στάδιο 2 θα περιλαμβάνονται:

α) δύο σεμινάρια (ένα στην Αφρική και ένα στην Κίνα) σχετικά με την «Προώθηση της λογοδοσίας και της υπευθυνότητας όσον αφορά το εμπόριο όπλων και την πρόληψη της εκτροπής όπλων και πυρομαχικών προς μη εξουσιοδοτημένους και αποσταθεροποιητικούς παράγοντες στην Αφρική», τα οποία θα πραγματοποιηθούν υπό την αιγίδα της ΟΕΕ, τα μέλη της οποίας θα συνδράμουν την Saferworld και θα συμμετάσχουν στις εκδηλώσεις,

β) σύνταξη και δημοσιοποίηση ενημερωτικού εγγράφου σχετικά με την «Καταπολέμηση της διάδοσης όπλων και πυρομαχικών στην Αφρική: Συστάσεις προς το FOCAC», πριν από τη σύνοδο κορυφής FOCAC του 2021.

([1]) Απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2018/299 του Συμβουλίου της 26ης Φεβρουαρίου 2018 σχετικά με την προώθηση του ευρωπαϊκού δικτύου ανεξάρτητων κέντρων μελετών για τη μη διάδοση και τον αφοπλισμό προς υποστήριξη της εφαρμογής της στρατηγικής της ΕΕ κατά της διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής (ΕΕ L 56 της 28.2.2018, σ. 46).

([2]) Απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2018/101 του Συμβουλίου της 22ας Ιανουαρίου 2018 σχετικά με την προαγωγή ουσιαστικών ελέγχων των εξαγωγών όπλων (ΕΕ L 17 της 23.1.2018, σ. 40).

([3]) Απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2017/2283 του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2017 για την υποστήριξη της δημιουργίας παγκόσμιου μηχανισμού αναφοράς για παράνομα φορητά όπλα και ελαφρύ οπλισμό και για άλλα παράνομα συμβατικά όπλα και πυρομαχικά προκειμένου να μειωθεί ο σχετικός κίνδυνος λαθρεμπορίου («iTrace III») (ΕΕ L 328 της 12.12.2017, σ. 20).

γ) εκπόνηση και δημοσιοποίηση ενημερωτικού εγγράφου στην αγγλική και την κινεζική σχετικά με τη «Διάδοση παράνομων όπλων και πυρομαχικών στην Αφρική: Τι μπορούν να κάνουν τα κράτη-προμηθευτές για να μετριάσουν τον κίνδυνο εκτροπής;»,

δ) τρεις επιτόπιες ερευνητικές επισκέψεις της ΟΕΕ, διάρκειας δέκα ημερών έκαστη, σε τρεις επιλεγμένες αφρικανικές χώρες, για την αντιμετώπιση ζητημάτων που σχετίζονται με τη διάδοση και την ανεξέλεγκτη κυκλοφορία παράνομων όπλων και πυρομαχικών (συμπεριλαμβανομένης της πολυπλοκότητας των διαδικασιών εκτροπής από εγκεκριμένες μεταβιβάσεις ή εκμεταλλεύσεις· και προβληματικών διασυνοριακών φαινομένων, όπως η κλοπή βοοειδών, που τροφοδοτούνται από τη διάδοση παράνομων όπλων και πυρομαχικών),

ε) εκπόνηση τριών ερευνητικών μελετών (στην κινεζική, την αγγλική και τη γαλλική) της ΟΕΕ σχετικά με την επιτόπια έρευνα, με συστάσεις για τις πρακτικές δράσεις που απαιτούνται για την αντιμετώπιση του ζητήματος των παράνομων όπλων και πυρομαχικών, με ιδιαίτερη έμφαση στον ρόλο των προμηθευτών όπλων στην Αφρική, την Κίνα και την Ένωση για τη μείωση του κινδύνου εκτροπής,

στ) περίπου 20 διμερείς συναντήσεις με αξιωματούχους από την Αφρική, την Κίνα και τα κράτη μέλη για την ανταλλαγή και την αποτελεσματική κοινοποίηση των συστάσεων της ΟΕΕ, την ενίσχυση της ευαισθητοποίησης και το πολιτικό ενδιαφέρον για συνεργατικά έργα σε επίσημο επίπεδο,

ζ) εκπόνηση και δημοσιοποίηση μίας έκθεσης έρευνας (στην κινεζική, την αγγλική και τη γαλλική) σχετικά με τη διάδοση παράνομων όπλων και πυρομαχικών στην Αφρική, η οποία θα αξιολογήσει την αποτελεσματικότητα των σημερινών δράσεων και θα συμπεριλάβει συστάσεις για υλοποιήσιμα έργα τα οποία θα συμβάλουν στην καλύτερη αντιμετώπιση του ζητήματος των παράνομων όπλων και πυρομαχικών, μειώνοντας με τον τρόπο αυτό τον επιβλαβή αντίκτυπό τους, και συμβάλλοντας στη βελτίωση της εθνικής, περιφερειακής και διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας. Η έκθεση θα επικεντρωθεί ειδικά στον ρόλο των προμηθευτών όπλων στην Αφρική, την Κίνα και την Ένωση για τη μείωση του κινδύνου εκτροπής όπλων στην Αφρική,

η) διεξαγωγή τελικού σεμιναρίου στην Κίνα για να κοινοποιηθούν οι συστάσεις της διαδικασίας έρευνας και διαλόγου και να παρουσιαστούν τα οφέλη της συνεργασίας μεταξύ της Αφρικής, της Κίνας, της Ένωσης και των κρατών μελών, και τα οφέλη της συμμετοχής σε κοινές δραστηριότητες, καθώς και για να θεσπιστούν διαδικασίες για τη συνέχιση του διαλόγου στο μέλλον.

1.2.3. Αποτελέσματα

— Αύξηση της ευαισθητοποίησης, των γνώσεων και της κατανόησης 500 παραγόντων των κοινοτήτων πολιτικής στην Αφρική, την Κίνα και την Ένωση, συμπεριλαμβανομένων αξιωματούχων που είναι αρμόδιοι για τους ελέγχους των εξαγωγών συμβατικών όπλων, επιστημόνων, βουλευτών, μη κυβερνητικών οργανώσεων, εκπροσώπων της βιομηχανίας και δημοσιογράφων, σχετικά με τους παράγοντες που συμβάλλουν στην ευρεία διαθεσιμότητα παράνομων όπλων και πυρομαχικών στην Αφρική, τα βασικά ζητήματα και τις επιπτώσεις στην πράξη και τον ρόλο και την ευθύνη των κρατών-προμηθευτών όπλων για τον μετριασμό του κινδύνου εκτροπής κατά τη μεταφορά όπλων.

— Βελτίωση του διαλόγου, της διάδρασης και της συνεργασίας για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εκτροπής όπλων και πυρομαχικών μεταξύ 60 αξιωματούχων από την Αφρική, την Κίνα, την Ένωση και τα κράτη μέλη, καθώς και παραγόντων της κοινωνίας των πολιτών, μεταξύ άλλων μέσω του εντοπισμού τομέων για πρακτική συνεργασία μεταξύ της Αφρικής, της Κίνας και της Ένωσης, η οποία θα συμβάλει στη μείωση της εκτροπής όπλων και πυρομαχικών στην Αφρική.

— Μείωση του αριθμού των περιστατικών και των περιπτώσεων εκτροπής όπλων και πυρομαχικών προς μη εξουσιοδοτημένους και αποσταθεροποιητικούς παράγοντες στην Αφρική.

— Παροχή στήριξης για την εφαρμογή του «Βασικού χάρτη πορείας της Αφρικανικής Ένωσης με πρακτικά βήματα για να σωπάσουν τα όπλα στην Αφρική μέχρι το έτος 2020» και του προγράμματος δράσης των Ηνωμένων Εθνών για την καταπολέμηση των παράνομων SALW.

— Περισσότερη ευθυγράμμιση των εθνικών κανόνων και κανονισμών στην Αφρική και την Κίνα με τα διεθνή πρότυπα ελέγχου των εξαγωγών όπλων, όπως η ATT, με σκοπό την άμβλυνση του κινδύνου εκτροπής κατά το εμπόριο όπλων.

— Εκ νέου συμπερίληψη του ελέγχου των όπλων στο θεματολόγιο του FOCAC ως ζωτικής σημασίας σημείο για την ενίσχυση του διαλόγου και της συνεργασίας μεταξύ της Αφρικής και της Κίνας όσον αφορά την πρόληψη της εκτροπής όπλων σε μη εξουσιοδοτημένους και αποσταθεροποιητικούς παράγοντες στην Αφρική.

— Παραγωγή σώματος τεκμηριωμένης ανάλυσης του προβλήματος των παράνομων όπλων και πυρομαχικών στην Αφρική, με βάση την κοινή έρευνα πεδίου από εμπειρογνώμονες της Αφρικής, της Κίνας και της Ένωσης, η οποία θα συμβάλει στη βελτίωση της σφαιρικής κατανόησης της εκτροπής και της εκ νέου μεταφοράς όπλων σε μη εξουσιοδοτημένους και αποσταθεροποιητικούς παράγοντες στην Αφρική, θα παράσχει δε περισσότερο κοινό έδαφος ώστε η Αφρική, η Κίνα και η Ένωση να συνεργαστούν αποτελεσματικότερα για την αντιμετώπιση του προβλήματος.

— Προσδιορισμός πρακτικών μέσων για την αντιμετώπιση των απειλών που συνδέονται με τη διάδοση παράνομων όπλων και πυρομαχικών και την ανάγκη συλλογικής και συνεργατικής διεθνούς αντιμετώπισης, σύμφωνα με τις σημαντικότερες διεθνείς και περιφερειακές δεσμεύσεις και πρωτοβουλίες πολιτικής, όπως το πρόγραμμα δράσης των Ηνωμένων Εθνών για την καταπολέμηση των SALW, το Διεθνές Μέσο Εντοπισμού, την ατζέντα του 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη Συνθήκη για το Εμπόριο Όπλων, τη στρατηγική της Αφρικανικής Ένωσης για τον έλεγχο της παράνομης διάδοσης, κυκλοφορίας και εμπορίας φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού, τη στρατηγική ατζέντα 2020 για τη συνεργασία ΕΕ-Κίνας, η στρατηγική της ΕΕ για την Κίνα και η στρατηγική της ΕΕ κατά των παράνομων πυροβόλων όπλων, φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού και των πυρομαχικών τους, καθώς και οι σχετικές στρατηγικές και τα σχέδια δράσης των περιφερειακών οικονομικών κοινοτήτων.

— Ενίσχυση της ικανότητας των αφρικανικών εθνικών αρχών και περιφερειακών οργανώσεων να προσδιορίζουν συγκεκριμένες ανάγκες για τεχνική βοήθεια και για τον εντοπισμό των κατάλληλων πλατφορμών στο πλαίσιο του διαλόγου τους με την Κίνα και την ΕΕ, ώστε να διαθέτουν τους πόρους ανάλογα με τις ανάγκες αυτές.

2. Συμμετέχοντες και τόπος των σεμιναρίων/εργαστηρίων και εκδηλώσεις έναρξης και λήξης

Εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στο κείμενο του παρόντος παραρτήματος, η Saferworld θα προτείνει πιθανούς συμμετέχοντες και τόπους για τα σεμινάρια και τις λοιπές εκδηλώσεις που προβλέπονται στο πλαίσιο του έργου και που εν συνεχεία θα εγκριθούν από τον ΥΕ, σε διαβούλευση με τα αρμόδια όργανα του Συμβουλίου.

3. Ζητήματα φύλου

Η Saferworld θα ενσωματώσει τη διάσταση της ισότητας των φύλων στις στρατηγικές και τις δραστηριότητες που σχετίζονται με την υλοποίηση του εν λόγω έργου, ώστε γυναίκες και άντρες να επηρεάζουν, να συμμετέχουν και να επωφελούνται εξίσου από το έργο. Στο μέτρο του δυνατού, η Saferworld θα ενθαρρύνει τους εταίρους του έργου να συγκροτήσουν αντιπροσωπίες με εκπροσώπους και των δύο φύλων για τη συμμετοχή σε δραστηριότητες του έργου και να εξασφαλίσουν ότι ο αντίκτυπος των παράνομων όπλων και πυρομαχικών στα φύλα θα συνεκτιμηθεί σε όλα τα σεμινάρια και τις επισκέψεις μελέτης.

4. Εταίροι

Οι κύριοι εταίροι του έργου προβλέπεται να είναι η China Arms Control and Disarmament Association και το Security Research and Information Centre (Κένυα).

5. Διευθύνουσα επιτροπή

Η διευθύνουσα επιτροπή για αυτό το έργο θα αποτελείται από έναν εκπρόσωπο του Ύπατου Εκπροσώπου, έναν εκπρόσωπο της Επιτροπής και έναν εκπρόσωπο της Saferworld. Η διευθύνουσα επιτροπή θα εξετάζει την εφαρμογή της παρούσας απόφασης κάθε 6 μήνες, μεταξύ άλλων μέσω της χρήσης ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας.

6. Υποβολή εκθέσεων

Η Saferworld θα υποβάλλει εξαμηνιαίες περιγραφικές εκθέσεις για την παρακολούθηση της προόδου όσον αφορά τα αποτελέσματα του έργου. Η Saferworld θα υποβάλλει, επίσης, ετήσιες περιγραφικές και οικονομικές εκθέσεις καθώς και τελική έκθεση εντός 6 μηνών από το τέλος της περιόδου υλοποίησης.

7. Προβολή της Ένωσης και διαθεσιμότητα υλικού βοήθειας

Το υλικό που παράγεται στο πλαίσιο του έργου και του ειδικού δικτυακού τόπου θα εξασφαλίζει την προβολή της Ένωσης, με βάση ιδίως το λογότυπο και το γραφιστικό διάγραμμα του εγχειριδίου επικοινωνίας και προβολής για τις εξωτερικές δράσεις της Ένωσης. Οι αντιπροσωπίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα συμμετέχουν σε εκδηλώσεις σε τρίτες χώρες με στόχο την ενίσχυση της παρακολούθησης των αποτελεσμάτων και της προβολής σε πολιτικό επίπεδο.